

ЗАХИСТ ТА ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

ЗВ'ЯЗОК МІЖ ПРОГРАМАМИ ГУМАНІТАРНОГО РЕАГУВАННЯ ТА ПРОГРАМАМИ РОЗВИТКУ

З продовженням конфлікту на Сході України гуманітарні організації та організації з розвитку повинні тісно співпрацювати з метою підтримки ВПО та населення, яке постраждало в результаті конфлікту, задля досягнення довгострокових рішень, максимального використання ресурсів, використання широкого спектру знань і забезпечення того, щоб їхні програми були взаємодоповнюючими та сталими.

Мета цього інформаційного бюлетеню - закликати гуманітарні організації та організації з розвитку до тісної співпраці, задля забезпечення підходу, заснованого на правах людини, в їхніх програмах допомоги.

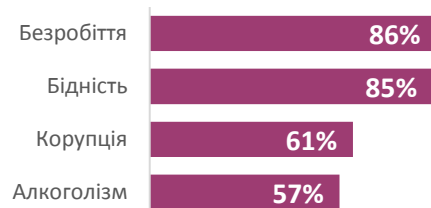
Цей «Новий спосіб роботи» для гуманітарних організацій та організацій з розвитку був висвітлений Генеральним секретарем Пан Гі Мунем в [«Порядку денному в інтересах людства»](#), підготовленому для [Всесвітнього саміту з гуманітарних питань](#), а також відображений в спільних [Зобов'язаннях до дії](#). Необхідність збільшення взаємодії гуманітарних організацій та організацій з розвитку також представлена в [Керівних принципах Рамкової програми ООН з надання допомоги в цілях розвитку](#), в яких взятий до уваги [Порядок денний в галузі сталого розвитку 2030](#), що інкорпорує більш комплексну та взаємопов'язану розробку програм шляхом зближення роботи в області розвитку, гуманітарної діяльності, прав людини та миробудування.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДХОДУ, ЗАСНОВАНОГО НА ПРАВАХ ЛЮДИНИ, У ПРОГРАМАХ РОЗВИТКУ

Захист знаходиться в центрі гуманітарного реагування в Україні, і важливо, щоб підхід заснований на правах людини був також інтегрований у процес раннього відновлення та розвитку.

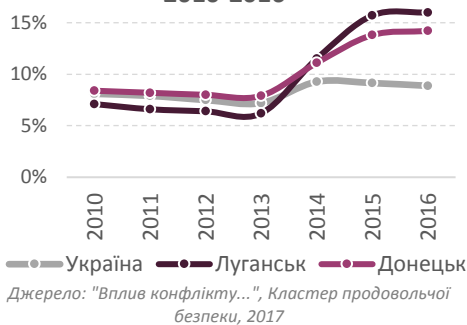
Багато проблем у сфері захисту інформують реагування в області розвитку і є невід'ємною частиною **довгострокових рішень**. Потреба у сталих засобах для існування, можливості працевлаштування, доступному житлі та гарантії володіння власністю, а також недискримінаційний доступ до соціальних послуг, суспільного транспорту, освіти та охорони здоров'я - це ті області, в яких організації в сфері розвитку можуть відігравати активну роль. Необхідність відновлення та ремонту стратегічної інфраструктури, включаючи лікарні, школи, системи водопостачання та енергопостачання, які потрапили під обстріл, є ще однією областю, в якій необхідна злагоджена спільна робота гуманітарних організацій та організацій з розвитку.

Ключові проблеми, що призводять до почуття незахищеності в Донецькій області

Джерело: "Безпека та правосуддя в Україні"; ПРООН, 2017

Безробіття на Сході України: 2010-2016

Розбудова миру також є областю, в якій гуманітарним організаціям та організаціям з розвитку необхідно тісно співпрацювати з метою зміцнення соціальної згуртованості. Все більше число внутрішньо переміщених осіб повідомляє про збільшення дискримінації¹, в зв'язку з тим, що ВПО та приймаючі громади конкурують за ресурси в нестабільній економіці.

Різка **збільшення рівня бідності** на Сході України (з 20% до 74% в Луганську і з 22% до 65% в Донецьку) підкреслює, як конфлікт у поєднанні з погіршенням економічної ситуації та високим рівнем безробіття ще більше посилив вразливість ВПО та людей, які постраждали в ході конфлікту. Безробіття та бідність - це найбільш часто цитовані людьми в Луганській та Донецькій областях проблеми, пов'язані з почуттям незахищеності - більше, ніж обстріли

та міни.²

¹ Національна система моніторингу МОМ 'Про ситуацію ВПО', 2017, С. 18. Детальніше: <http://www.iom.org.ua/>

² ПРООН, 'Безпека та правосуддя в Україні: перспективи від громад із трьох областей', 2017. Детальніше: <http://www.ua.undp.org>

ВКЛЮЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ ЗАХИСТУ В УСІ ВИДИ ПРОГРАМ

Одним із способів узгодження гуманітарних механізмів з принципами розвитку є включення принципів захисту в усі види програм допомоги в цілях розвитку. Інтеграція принципів захисту - це процес включення принципів захисту та забезпечення реального доступу, безпеки та гідності у всіх програмах³. Принципи захисту також вимагають того, щоб механізми підзвітності були вбудовані в розробку програм, щоб громади були наділені повноваженнями і брали участь у процесах прийняття рішень.

Включення принципів захисту в усі види програм означає:

- Включати міркування про захист у всіх аспектах і на всіх етапах циклу проекту (оцінка потреб, розробка, моніторинг та оцінка результатів).
- Дбати, щоб люди були в безпеці та щоб їхні права дотримувалися в програмуванні.
- Забезпечувати облік вразливості в програмах та проектах.
- Забезпечувати справедливу участь всіх груп в програмах і проектах.
- Вимірювати потенційні ризики в сфері захисту в програмах і проектах.
- Максимізувати позитивний вплив існуючих програм та проектів на безпеку, гідність та права людей, які постраждали в результаті конфлікту⁴.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Щоб отримати додаткові відомості та вказівки щодо включення принципів захисту в усі види програм, будь ласка, перейдіть за посиланнями:

- Глобальний Кластер в сфері захисту **Тренінг з Інтеграції захисту в усі види програм**. Тренінг доступний на сайті: <http://www.globalprotectioncluster.org>
- Анований **довідковий перелік** керівництв та інструментів з врахування захисту. Перелік доступний на сайті: <http://www.alnap.org>
- **Мінімальні Міжвідомчі Стандарти Захисту**, розроблені Word Vision. Стандарти доступні на сайті: <http://www.refworld.org>
- МПК **Humanitarian Development Nexus Mapping**. Доступ на сайті: <http://www.interagencystandingcommittee.org>
- Кластер з питань захисту **Бюлетень на тему вразливості** доступний на сайті: <https://www.humanitarianresponse.info>

Інтеграція принципів захисту максимізує вплив програмування в сфері захисту. Завдяки інтеграції принципів захисту в проекти, організації з розвитку можуть гарантувати, що їхня діяльність не створює нові чи не поглиблює існуючі ризики в сфері захисту для людей, які постраждали в результаті конфлікту; підвищує безпеку та гідність; забезпечує, що програми включають людей з особливими потребами та тих, хто вже зазнає маргіналізації.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

Пріоритезуйте безпеку та гідність, уникайте завдання шкоди

Пріоритезуйте безпеку та гідність осіб, для яких призначена програма. Подумайте, чи може програма розвитку призвести до будь-якої потенційної шкоди, як передбачуваної, так і ненавмисної. Якщо це можливо й актуально, організації можуть провести оцінку "Не нашкодь", щоб перевірити, як програма може вплинути на громаду. Намагайтеся не поглиблювати вже існуючі вразливості.

Переконайтеся, що постраждале населення має справедливий та недискримінаційний доступ до програм

Переконайтеся, що люди мають рівний доступ до допомоги та послуг, будьте чутливими до вразливостей та додаткових проблем, з якими можуть стикатися деякі групи. Проведіть оцінку, щоб переконатися, що програма не є дискримінаційною за своєю метою, розробкою, проведенням або аналізом. Переконайтеся, що різні групи мають доступ до послуг (наприклад, люди з обмеженими можливостями, літні люди, батьки з маленькими дітьми, роми і т. д.) щодо часу, місця розташування та формату заходу / послуги. Подумайте про використання [Мінімальних Міжвідомчих Стандартів Захисту](#), розроблених Word Vision, так як вони можуть слугувати корисним інструментом в цьому процесі.

Підзвітність

Впроваджуйте відповідні механізми, за допомогою яких постраждале населення може оцінювати релевантність втручань, а також направляти свої проблеми та скарги, в тому числі в сфері захисту. Розгляньте Керівні положення МКП "Захист потерпілого населення та підзвітність перед ним в рамках циклу гуманітарного планування". Створіть ефективний механізм зворотного зв'язку та подання скарг.

Участь і розширення прав та можливостей

Підтримуйте розвиток спроможності з самозахисту і допомагайте людям реалізувати свої права, в тому числі - право на житло, харчування, воду і санітарію, охорону здоров'я та освіту Розбудовуйте спроможності громадянського суспільства, зокрема, НУО, які репрезентують маргіналізовані групи.

Поважайте конфіденційність

Переконайтеся, що враховуєте питання конфіденційності, особливо, якщо в програму включена індивідуальна робота. Встановіть механізми захисту даних.

³Глобальний Кластер з питань захисту "Стислий огляд інтеграції захисту в усі види програм", С.1 Детальніше: <http://www.globalprotectioncluster.org>

⁴Глобальний Кластер з питань захисту [Тренінг з Інтеграції захисту в усі види програм](#), С.64. Детальніше: <http://www.globalprotectioncluster.org>